

Boverkets föreskrifter om ändring i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:18) om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet;

Utkom från trycket
den 25 juni 2025
Omtryck

beslutade den 13 juni 2025.

Boverket föreskriver med stöd av 10 kap. 23 § plan- och byggförordningen (2011:338) i fråga om Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:18) om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet att 1, 3–6, 8–11, 15 och 16 §§ och rubriken närmast före 8 § ska ha följande lydelse.

Författningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd om certifiering av sådana sakkunniga som avses i 10 kap. 8 § 2 plan- och bygglagen (2010:900).

Den sakkunnige ska kontrollera och verifiera om bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga är uppfyllda.

De allmänna råden innehåller generella rekommendationer om tillämpningen av föreskrifterna i denna författning. De allmänna råden föregås av texten Allmänt råd och är tryckta med mindre och indragen text. (BFS 2025:8).

Certifiering

2 § Certifiering får lämnas för behörighet att kontrollera byggnader vad avser tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Allmänt råd

Kontroll kan gälla både nybyggnad och ändring av en byggnad. Den kan innefatta kontroll i olika skeden: av projekthandlingar, under byggtiden eller av färdigställda byggåtgärder.

Krav på teoretisk kunskap

3 § För att få behörighet ska den sökande ha

1. examen arkitekt på kandidatnivå eller högre,
2. examen ingenjör med byggnadsteknisk inriktning på kandidatnivå eller högre, eller
3. annan likvärdig utbildning.

Utbildningskravet kan även tillgodoses genom motsvarande utbildningar i annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. (BFS 2025:8).

4 § Teoretisk kunskap enligt 3 § krävs inte för sökande med kompetensbevis från utbildning till tillgänglighetskonsult med inriktning på den fysiska miljön.

Nämnd utbildning ska ha

1. omfattat minst 44 veckors heltidsutbildning, och
2. genomförts under åren 1996 till 2003. (BFS 2025:8).

Krav på praktisk erfarenhet

5 § För att få behörighet ska den sökande ha kvalificerad erfarenhet av praktiskt arbete med husbyggnadsprojektering. Arbetet ska i väsentlig grad ha innefattat tillämpning eller bedömning av bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet vid nybyggnad och vid ändring av en byggnad.

Den praktiska erfarenheten ska ha en sammanlagd längd av minst fem år, varav minst ett under den senaste treårsperioden. För sökande med masterexamen arkitekt räcker det att den praktiska erfarenheten har en sammanlagd längd av minst tre år, varav minst ett under den senaste treårsperioden. (BFS 2025:8).

Allmänt råd

Den praktiska erfarenheten bör omfatta minst tre större eller femton mindre projekt. För personer med masterexamen arkitekt bör den praktiska erfarenheten omfatta minst två större eller tio mindre projekt.

6 § För sökande som omfattas av 4 § ska den kvalificerade erfarenheten av praktiskt arbete ha innefattat tillämpning, bedömning eller kontroll av bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet vid nybyggnad och vid ändring av en byggnad.

Den praktiska erfarenheten ska ha en sammanlagd längd av minst tio år, varav minst ett under den senaste treårsperioden. (BFS 2025:8).

Allmänt råd

Den praktiska erfarenheten bör omfatta minst sex större eller trettio mindre projekt.

7 § Den praktiska erfarenheten ska styrkas genom intyg.

Lämplighet för uppgiften

8 § Den sökande ska vara lämplig för uppgiften. Lämpligheten ska styrkas med intyg från den senaste yrkesverksamma treårsperioden. (BFS 2025:8).

Allmänt råd

Intygsgivaren bör ha, eller ha haft, en nära arbetsrelation till den sökande såsom arbetsgivare, uppdragsgivare eller liknande. (BFS 2025:8).

Krav på kunskap om författningar

9 §¹ Den sökande ska ha kunskap om och förståelse för de olika krav som ställs i bygglagstiftningen. Särskild vikt ska läggas vid de delar av regelverket som reglerar nybyggnad eller ändring av byggnad och de delar som reglerar tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

¹ Senaste lydelse BFS 2023:6.

För att få behörighet ska den sökande ha kunskap om

1. plan- och bygglagen (2010:900),
2. plan- och byggförordningen (2011:338), och
3. de relevanta föreskrifter och allmänna råd avseende byggande som har meddelats med stöd av dessa författningar.

Den sökande ska också ha kännedom om

1. Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:5) om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga på allmänna platser och inom områden för andra anläggningar än byggnader,
2. Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:13) om undanröjande av enkelt avhjälpta hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser,
3. de delar av arbetsmiljölagstiftningen som har koppling till byggnader och tillgänglighet eller motsvarande gällande regler,
4. diskrimineringslagen (2008:567),
5. lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag, och
6. förordningen (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderpolitiken eller motsvarande gällande regler.

(BFS 2025:8).

Krav på kompetens

10 § För att få behörighet ska den sökande ha kunskap om

1. de funktionsnedsättningar som innefattas i begreppet nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga och deras dimensionerande funktionella förmågor,
2. vad i den byggda miljön som utgör hinder för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,
3. hur den byggda miljös utformning påverkar tillgängligheten och användbarheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,
4. hur kravet på tillgänglighet och användbarhet ska tillämpas vid nybyggnad, och
5. hur kravet på tillgänglighet och användbarhet ska tillämpas vid ändring av byggnader, vilka avvägningar som kan göras och hur dessa påverkar tillgängligheten och användbarheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

För att få behörighet ska den sökande dessutom ha kännedom om funktionsnedsättningar generellt och hur den fysiska miljön ska vara utformad för att vara tillgänglig och användbar.

Den sökande ska också ha kunskap om och förståelse för innebörden av rollen sakkunnig och dess funktion i byggprocessen. (BFS 2025:8).

Teoretiskt prov

11 § Den sökandes kunskap och kännedom enligt 9 och 10 §§ ska kontrolleras genom skriftligt kunskapsprov med godkänt resultat.

Rapporteringskyldighet

12 § Den sakkunnige ska årligen lämna in en rapport till certifieringsorganet med uppgifter dels om genomförda uppdrag som sakkunnig av tillgänglighet, dels om fortbildning inom de områden som omfattas av 9 och 10 §§.

Certifieringens giltighet

13 § Certifieringen får lämnas för en period av högst fem år.

14 § *har upphävts genom (BFS 2023:6).*

Omcertifiering

15 § För att få ett nytt beslut om certifiering, när ett tidigare beslut upphör, ska den sakkunnige gå igenom en förenklad kompetensprövning eller en förnyad fullständig kompetensprövning. Endast om det finns särskilda skäl krävs det en förnyad fullständig kompetensprövning. Lämplighet enligt 8 § ska dock alltid prövas.

Allmänt råd

Vid en förenklad kompetensprövning kan det, förutom att pröva lämplighet, räcka att genom skriftligt kunskapsprov kontrollera att den sakkunnige skaffat ny kunskap under den senaste femårsperioden inom de områden som omfattas av 9 och 10 §§.

Särskilda skäl som gör att det krävs en förnyad fullständig kompetensprövning kan vara att den sökande inte genomfört kontroller i tillräcklig omfattning under den senaste femårsperioden.

Nytt kunskapsprov kan även krävas exempelvis om det skett väsentliga ändringar i bygglagstiftningen enligt 9 § eller i kraven för att få certifiering enligt denna författning. (BFS 2025:8).

Återkallande av certifiering

16 § Har den sakkunnige visat sig uppenbart olämplig för uppgiften eller erhållit certifieringen på felaktiga grunder, får det organ som utfärdat certifieringen återkalla denna. (BFS 2025:8).

Allmänt råd

Olämplighet kan bestå i utfärdande av felaktiga eller falska intyg eller uppvisad oskicklighet vid utförande av arbetsuppgiften. (BFS 2025:8).

Denna författning² träder i kraft den 2 maj 2011, då Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2009:11) om certifiering av fristående sakkunniga kontrollanter av tillgänglighet ska upphöra att gälla.

² BFS 2011:18.

Denna författning³ träder i kraft den 1 juli 2023.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2025.

På Boverkets vägnar

ANDERS SJELVGREN

Theodora Schwalbe

³ BFS 2023:6.